

Зупанець М. В., Деренська Я. М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Сутність та компоненти моніторингу проєкту

mvzupanets@gmail.com

Вступ. Діяльність щодо реалізації проєктів супроводжує фармацевтичну організацію протягом усього її життєвого циклу, оскільки розвиток (інноваційний, інвестиційний, технічний, маркетинговий тощо), поліпшення процесів, освоєння нових ринків потребує обґрунтування впровадження та подальшого управління відповідними проєктами. Реалізація проєктів вимагає контролювання рівня дотримання запланованих параметрів, тобто моніторингу проєкту.

Мета дослідження полягає в аналізі сутності моніторингових заходів, обґрунтуванні складових елементів моніторингу проєкту, визначенні етапів його проведення.

Матеріали та методи. Матеріалами дослідження слугували публікації вітчизняних і закордонних вчених щодо сутності моніторингу, його місця у життєвому циклі проєкту. Метод аналізу було використано для дослідження етапів проведення моніторингу проєкту, характеристики індикаторів моніторингу проєкту.

Отримані результати. Розглядаючи процеси управління проєктом, стандарти з проєктного менеджменту виокремлюють ініціацію, планування, виконання, моніторинг і завершення проєкту. Моніторинг проєкту реалізується разом з процесом його виконання й слугує вихідними даними для оцінки результатів і визначення необхідності внесення змін у проєкт.

Термін «моніторинг» визначається як регулярне стеження за ситуацією, поточний збір даних. Моніторинг проєкту являє собою інформаційну систему, що збирає, аналізує і передає інформацію про поточний стан проєкту кінцевим споживачам [2]. Такий систематичний збір даних може мати різні рівні деталізації: базові параметри (час, обсяг, кошти) – аналізуються замовником,

партнерами, інвестором; деталізовані показники (дати виконання кожної роботи, витрати за видами ресурсів і робіт, обсяги робіт та ін.) – менеджером проекту та членами проектної команди. Також, залежно від функцій учасників проекту, моніторинг може бути фінансовим (проводиться на етапі освоєння інвестицій і враховує аналіз використання джерел фінансування), маркетинговим (аналізує рівень забезпечення своєчасних поставок матеріально-технічних ресурсів), технічним (моніторинг забезпечення відповідності технічних, конструкторських умов) [2].

Об'єктами моніторингу проекту є: відповідність запланованим проектним параметрам; відповідність рівня дій; реакції середовища; зміни у соціумі. Суб'єктами моніторингу є всі учасники проекту.

Структуризація системи моніторингу може включати такі підсистеми: формування індикаторів; збору інформації; обробки інформації; представлення інформації [2]. Індикатор – це засіб, який допомагає дізнатися як далеко знаходиться проєкт від досягнення мети та завдань, чи рухається проєкт в правильному напрямку. До типів індикаторів можна віднести: кількісні та якісні; прямі і непрямі; глобальні та місцеві; індикатори виконання, процесу, результатів, впливу. При проведенні моніторингу проекту найчастіше застосовуються такі ключові показники, як своєчасність, бюджет, якість, ефективність використання ресурсів.

Етапи проведення моніторингу проекту:

1. Визначення мети і завдань моніторингу.
2. Визначення показників (індикаторів), за якими буде відстежуватися динаміка реалізації проекту.
3. Визначення джерел інформації для проведення моніторингу, формування системи документації (звітності).
4. Визначення методів збору інформації.
5. Визначення періодичності моніторингу параметрів виконання проекту.
6. Визначення відповідальних за збір інформації.
7. Планування комунікаційного процесу передачі інформації.

8. Визначення витрат на проведення моніторингу проєкту.

9. Проведення моніторингу, розрахунок величини відхилень фактичних результатів від запланованих.

10. Аналіз впливів, ризиків відхилень, обґрунтування резервів і можливостей нормалізації показників виконання проєкту.

11. Розробка і впровадження коригувальних заходів.

12. Аналіз результатів роботи моніторингу проєкту (його ефективності).

Процес моніторингу проєкту може враховувати виконання таких операцій: контроль виконання проєктних робіт; підтвердження змісту проєкту; управління змінами проєкту; управління змістом проєкту; управління розкладом проєкту; управління вартістю проєкту; контроль якості проєкту; управління командою проєкту; управління учасниками проєкту; адміністрування контрактів за проєктом; моніторинг і управління ризиками проєкту; звітність з виконання проєкту.

Висновки. Здійснення моніторингу проєкту дозволяє не тільки проаналізувати показники, що характеризують поточне виконання проєктних робіт, але й своєчасно виявити відхилення чи дефекти, які потрібно оперативно виправити. Крім того, у разі зміни вимог до проєкту чи виявлення потреби суттєвих змін у сутності проєкту процес активує управління змінами, за яким здійснюється своєчасне перепланування та виконання попереджувальних і коригувальних дій.

Перелік використаних джерел інформації

1. Гусева Ю. Ю., Гребенікова О. В., Пан М. П. Інформаційна підтримка процесів моніторингу при управлінні проєктами та програмами на промислових підприємствах. *Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил*. 2013. № 3(36). С.203-206.

2. Юрчук Н. П. Система моніторингу в управлінні іт-проєктами. *Ефективна економіка*. 2018. № 4. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6248> (дата звернення: 05.11.2022).